

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 227

Librarian of Congress
CAN IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, NOVEMBER 19, 1947

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

LETO XLIX—VOL. XLIX

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

LJUBELJSKI PROCES. — Poročali smo, da se je vršil v Celovcu proces proti Hitlerjancem, ki so s suženjskim delom vojnih ujetnikov delali novi ljubeljski tunel. Obravnava je bila pred vojaškim zvezniškim sodiščem. Dva Hitlerjeva pristaša sta bila radi mučenja vojnih ujetnikov obsojena na smrt. Zdravnik pa, ki je odobral ta zverinstva in jih ni preprečil, kot bi jim po človeško moral, je obsojen na do smrtne ječe. Dri jih sedem je bilo obsojenih na ječo od štirih do dvajset let. Izprava je trajala primeroma dolgo in bila končana šele 10. oktobra.

10. OKTOBER je dan, ko so Slovenci izgubili koroški plebiscit. Bilo je leta 1920. Od takrat naprej je ponemčevanje Koroške hitro napredovalo. Nemci so ta dan vedno proslavljali kot veliko zmago nad slovenstvom. Letosnje obletnico so pač proslavljali časopisi kot običajno, vendar pa ta dan ni veljal več kot praznik. Zagrizeni Nemci pa so seveda vseeno izobesili zastave in na predvečer streljali z mošnjari. Na ta način na Koroškem nikoli ne bo prišlo do sprave.

V SKOČLIJANU V PODJUNI so se Slovenci avgusta meseca spominjali, kako je bil zavrtno

umorjen po nemških hitlerjancih župnik Vinko Poljanec. Nemci so ga najprej zaprli, potem pa v ječi polagoma zastrupili. Umrl je 25. avgusta 1938. Ti nemški hitlerjanci so bili učitelji slovenskih komunistov. Kjer so ti morali prenehati, tam so komunisti nadaljevali. Oboji pa so in udarjajo predvsem po duhovščini.

V CELOVCU nameravajo znova začeti s knjigami Mohorjeve družbe. Ta družba je začela s svojim velikim delom na Koroškem. Sedaj ji je v Jugoslaviji njeno delo onemogočeno. V odboru družbe, ki naj bi izdajala za ljudstvo knjige v krščanskem duhu, sede pod pritiskom diktature nekateri najhujši komunisti. Tako je družba samo dekla režimskih nasilnikov. Monsignor Valentin Podgorc je napovedal v Nonči vasi, da zato družbo sv. Mohorja na Koroškem znova oživi. Naj pripomnimo, da je doslej v Celovcu izšlo nekaj dobrih slovenskih knjig. Tako dve pvesti mladega pisatelja Karel Mavserja "Rotija" in "Sin mrtevca." Dalje ponatis Cankarjevega "Križ na gori" in knjižica za otroke "V kraljestvu luk" izpod peresa Fr. Bazilija. Izšlo so kot ponatis iz "Koroške kronike" (Dalje na 3. strani)

Zračna sila Rusije je dvakrat tako velika kot Zed. držav

Washington. — General Carl Spaatz, načelnik štaba ameriške zračne sile, računa, da ima Rusija danes dvakrat toliko prvovrstnih bojnih letal kot Zedinjene države. Po poročilih, ki jih ima na razpolago general Spaatz, ima Rusija 14.000 bojnih letal, dočim jih lahko napravijo ruske tovarne 40.000 na leto.

Obenem je pa general izjavil, da po njegovi sodbi Sovjetska Rusija še ne bo napadla Zedinjenih držav, vsaj prihodnji dve leti še ne.

Zdaj človek lažje živi 100 let

New York. — Dr. Edward Bortz, predsednik ameriške zdravniške zveze je rekel, da ima otrok, ki je rojen zdaj, vso priliko dočakati 100 let starosti, če dobi v detinskem in potem v mladih letih pravilno oskrbo. Seveda, tudi pozneje v odraslih letih se mora ravnati po zdravniških nasvetih.

POROČEVALEC COLUMBIA RADIJSKE POSTAJE VIDI VOJNO Z RUSIJO POMLADI

V hotelu Carter v Clevelandu je govoril pri zakuski Trgovske zbornice George Moorad, inozemski poročevalec za Columbia radijski sistem. Ta je prerokoval vojno med Zed. državami in Sovjetsko Rusijo že pomladi. "Ruski ekonomski sistem je kompletno razdejan," je govoril Moorad. "Poročila vedo povedati, da v Rusiji tava 20.000.000 oseb brez doma okrog. Nadaljnih 10.000.000 do 15.000.000 jih je v koncentracijskih taboriščih na prisilnem delu. Velika masa ljudi je tik pred lakoto. "Ako Stalin ne krene nazaj in se posveti rešitvi dežele same, bo narod pobunil in izbruhnila bo revolucija. Zgodovina pa pove, da kadar sluti diktator doma re-

EUCLID BO VENDAR

BOLNIŠNICO

Mestna zbornica v sosednem Euclidu je spremenila zonsko ordinanco, kar daje zdaj prosto pot gradnji bolnišnice, ki se bo imenovala Euclid-Glenville. Bolnišnica bo zgrajena na parceli 13 akrov ob jezeru vzhodno od 185. ceste. Mesto je dozaj tam dovolilo samo zidavo enodružinskih stanovanjskih hiš. Stanovaleci okoliških hiš so pristali na revizijo ordinanc. Zdaj so v teku pogajanja za nakup zemljišč, kjer bo stala bolnišnica.

Na Japonskem žensk ne smejo včipniti

Tokio. — Novi zakon določa ne več kot 7 let zapora za vsakega moškega, ki bi se v natrpanem vozu ulične železnice izpozabil in bi včipnil kakšno žensko.

V Švico se gre lahko brez potnih listov

New York. — Švicarski konzulat je naznanil, da ljudje iz Severne in Južne Amerike ne potrebujejo potnih listov, če hočejo obiskati Švico.

Trumanove zahteve po kontroli cen in mezd ne bodo uspele

Kongres gotovo ne bo vpeljal racioniranja, dal pa bo pomoč Evropi

Washington. — Predsednik Truman je s svojimi zahtevami od kongresa gotovo presenetil republikance, ki zaenkrat še ne vedo, kaj bodo napravili. Toda to je gotovo, da predsedniku kongres ne bo dal oblasti v roke, da bi kontroliral cene in mezde ter da bi zopet vpeljal racioniranje živil, kot smo ga imeli v vojnem času.

Republikanska večina v kongresu bo izmed vseh točk ustregla predsedniku najbrže samo v nekaterih za pobijanje inflacije in sicer: da ostane najemniška kontrola še nadalje v rokah vlade, da vlada kontrolira izvoz blaga iz Amerike in da vlada kontrolira kreditje odjemalcev pri nakupu na obroke.

Trgovski krogi so tudi proti Trumanovim sugestijam za pobijanje inflacije, ki naj bi bilo v racioniranju in kontroli cen. Ameriška trgovska zveza je mnenja, da je edino zdravilo proti inflaciji in za izdatno pomoč Evropi vedno večja produkcija doma. Narodna zveza izdelovalcev je istega mnenja.

Kongres bo pa skoro gotovo ustregel Trumanu in dovolil pomoč Evropi.

Torej "ta preljubi ledig stan" je zdaj poklic

Mi smo vedno mislili, da je samsko ali zakonsko življenje stan. Pa ni res. To je poklic ali antverh. Tako konstatira namreč neki Matt Vogrič v Prosveti. Med drugim poroča iz La-Salle, Ill. tudi o smrti nekakega rojaka sledeče: "Pokojnik je bil samski, po poklicu."

Po Italiji komunisti nadaljujejo s krvavimi izgredi in slavko

Vodja komunistov grozi z revolucijo, če se Gasperi ne umakne

Rim. — V mestu Corato, nedaleč od Bari v južni Italiji, so včeraj izbruhnili novi izgredi, tekom katerih sta bili dve osebi ubiti. Druhal kakih 5.000 oseb je napadla policijo in vojaštvo, ki je nato streljalo. Mesto šteje 42.000 prebivalcev, ki so baje vsi pobegnili iz mesta.

Izgredi se vrše po Italiji že dva tedna in potošajo vedno hujši. Palmiro Togliatti, vodja komunistov, ki je bil izločen v Rusiji, je zagrozil z revolucijo, če bo komunistična stranka poražena pri volitvah meseca marca.

Ministrski predsednik de Gasperi je izjavil, da je vojni spetlet v vlado nekaj levčarskih strank, toda ne komunistov.

De Gasperi je izjavil, da Togliatti in njegovi komunisti služijo Rusiji in ne Italiji ter da skušajo ustvariti v deželi polom. Komunistični časopisi so napadli de Gasperija, češ da skuša podjarmiti svet za Kristusa.

Listnica uredništva

Na več vprašanj od strani naših naročnikov glede povišanja naročnine, naj bo povedano, da tisti, ki imajo list plačan naprej, plačajo novo višjo naročnino šele potem, ko jim sedanja poteče. Dokler imajo list plačan, ga dobivajo po stari ceni. Pozdrav!

Urednik je prejel odlikovanje

Olean, N. Y. — Clement Lane, urednik pri Chicago Daily News, je prejel od škofa O'Hara iz Buffalo odlikovanje katoliškega kolegija sv. Bonifacija. Ta šola podeli tako odlikovanje vsako leto lajku, ki se tekom leta najbolj odlikuje v katoliški akciji.

Rusija išče vojaško zvezo s Finsko

Stockholm. — Iz Helsinkij poročajo, da je Rusija pripravljena zmanjšati Finski odplačila za vojno odškodnino, če napravi vojaško zvezo z Rusijo.

Pregledali bodo prej, če je dovolj živeža za doma

Potem bo dal kongres dovolj pomoči Evropi, je slišati glasove

Washington. — Senatorji, ki pripravljajo akcijo, da se da pomoč Evropi, so sklenili, da se hočejo najprej prepričati, koliko imamo živeža doma za domače potrebe tako, da relief Evropi ne bo škodoval narodu doma.

Senatni odsek bo najprej čekiral zaloge živeža doma, nato bo preračunal, koliko približno bo vrgla prihodnja letina in na podlagi tega bo potem določil pomoč za Evropo.

Kongresnik Dirksen iz Illinoisa, ki se je pred kratkim vrnil iz Evrope, je pa povedal odseku za tujezemske zadeve, da se Rusija z mrzlično naglico privravlja na vojno. Rekel je, da ne smemo prepustiti Evrope komunizmu ter napovedal, da bo prišla češka v štirih mesecih pod popolno kontrolo Moskve. Dirksen je obiskal poleti 22 evropskih držav.

Večina kongresnikov je za to, da se čim prej reši priporočilo predsednika Trumana, da se dovoli \$597.000.000 za Francijo, Italijo in Avstrijo, kar naj bi bilo za te dežele, dokler ne pride v akcijo Marshallov načrt. Kongres bo ta denar skoro gotovo dovolil, kar je namenjen v prvi vrsti za pobijanje komunizma v dotičnih treh deželah.

Delavske voditelje je presenetila zahteva za kontrolo mezd

Washington. — Delavski voditelji so bili popolnoma presenečeni, ko je predsednik Truman zahteval od kongresa polno moč, da kontrolira cene in mezde. To bo menda vzrok, da se delavski voditelji še niso oglasili po Trumanovem govoru v kongresu.

Tako se je zgodilo, da se je senator Taft, ki ga sovražijo delavski voditelji iz dna srca, znašel kot zagovornik delavstva, ko je izjavil, da je on proti temu, da bi vlada kontrolirala cene ali mezde.

Tudi to ni v skladu, da je Mr. Truman rekel, da bi on v krajih, kjer bo vpeljal kontrolo cen, zahteval tudi kontrolo delavskih mezd. Toda fakt je, da je nemogoče kontrolirati mezdo v enem kraju, v drugem pa ji pustiti svobodo.

USTRELIL JE NA LOVCA, KI JE USTRELIL SRNO

Minneapolis. — Donald Wolfe, star 37 let, je blizu Isle, Minnesota, je ustrelil srno. Pogodil jo je z enim strelom. Ko se je sklanjal nad srno, je prišel iz gozda nek tujec in zahteval srno. Donald je rekel, da je srna njegova in da je tujec ne bo dobil drugače, kot preko njegovega trupa. Tedaj je tujec dvignil puško in ustrelil lovca. Ta je ležal vso noč v gozdu, predno so ga našli prijatelji.

Dva zakrknjena zločince sta hitro prejela kazen

Madison, Wis. — Dva velika zločince sta zdaj na varnem za omrežjem. To sta 22 let stari Buford Sennett in 23 let stari Robert Winslow, ki sta zadnji petek umorila 25 let starega očku njenega dijaka madisonske univerze, Carla Carlsona ter nato oskrnila njegovo svakinjo, 19 let staro Janet Rosenblatt iz Clevelanda.

Dekle je prišlo v petek v Madison, Wisconsin, gledat zgozmetno igro. Na kolodvoru jo je počakal svak Carlson. Ker sta zamudila bus do njegovega bivalja v Badger Village, 25 milj od Madisonsa, sta se napotila tje peš. Dohitela sta ju gori omejena mlada sprijenca ter jima ponudila vožnjo v avtu. Spodoma sta Carlsona hladnokrvno ustrelila. Dekle je nato prišlo v Madison, Wisconsin, gledat zgozmetno igro. Na kolodvoru jo je počakal svak Carlson. Ker sta zamudila bus do njegovega bivalja v Badger Village, 25 milj od Madisonsa, sta se napotila tje peš. Dohitela sta ju gori omejena mlada sprijenca ter jima ponudila vožnjo v avtu. Spodoma sta Carlsona hladnokrvno ustrelila.

V St. Lukes bolnišnici je umrl Lewis P. Ruder, star 27 let, stanujoč na 1560 E. 27. St. Rojen je bil v Carpentertown, Pa. Zaposlen je bil pri Parker Appliance Co. kot strojnik in je služil tudi v zadnji svetovni vojni. Bil je član Lake Shore Post 273 Ameriške legije, ki mu bo priredila vojaški pogreb. Tukaj zapuška soprogo Mary, hčer Marleen, starše Paul in Mary roj. Simončič, tri brate in dve sestre.

Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 9:15 od 4701 Superior Ave. v cerkev sv. Columbkille na Superior in 26. cesti ter na Kalvarijo pod vodstvom Franka Zakrajšek.

Naročnikom v Newburghu

Naša dobra raznašalca za E. 93. St. ter Union Ave. in tam okrog ter na Rosewood in tam okrog sta odpovedala nadaljno raznašanje lista. Nosila ga bosta samo še do konca tega tedna. Mi bomo skušali dobiti druge raznašalce za iste kraje. Toda dokler jih ne bomo dobili, se bodo morali naročniki zadovoljiti s tem, da bodo prejeli list po pošti. S pošiljanjem bomo pričeli prihodnji ponedeljek.

Poročni dan ne bo praznik v Angliji

London. — V četrtek, ko se bo poročila princeza Elizabeta, v Angliji ne bo narodni praznik. Samo šolarji bodo imeli prosto. Toda parlament bo zboroval kot druge dneve in obratovala bo vsa trgovina in industrija.

Fašistični finančnik je umrl

Rim. — Tukaj je umrl grof Misurata, star 70 let, finančni direktor fašistične stranke za časa Mussolinija. Zdravil se je več mesecev v Švici, toda se je vrnil v Italijo, da umre na domači zemlji, je rekel.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

K molitvi — Članice društva sv. Cecilije št. 37 SDZ naj pridejo nocoj ob 7:30 v Zakrajškov pogrebni zavod, da se poslovo od pokojne sestre Angele Mostar.

Vabilo na zabavo — Članice Oltarnega društva fare sv. Vida prav prijazno vabijo cenj. občinstvo od blizu in daleč, da se udeleži lepe zabave s pokrivanjem števil in sicer nocoj ob 8 v cerkveno dvorano sv. Vida. Na razpolago bodo razne drobrote. Članice naj pripeljejo s seboj tudi svoje močičke, da bodo vsaj ljudje.

Maple Heights vabi — Članice Gospodinskega kluba v Maple Heights, O., bodo priredile prav lepo domačo zabavo v soboto 22. nov. v SND na Stanley Ave. Za ples bo igrala godba Ludvik Hrovat. Vabljeni ste vsi od blizu in daleč.

Na bolniški postelji — Bolezen je vrgla na posteljo Franka Culkar, 8709 Rosewood Ave. Že več let je zaposlen pri Kroger Co. kot izvežban mesar in je to njegova prva bolezen, ki ga zadržuje od dela. Želimu, da bi kmalu okrevale.

NOVI GROBOVI

Lewis P. Ruder

Ječa je njih dom. — Mr. in Mrs. Erwin Ehnou in njiju šest otrok so precej v dretnju v svojem stanovanju prvega nadstropja okrajne ječe v Kenosha, Wis. Ampak jim ni druge pomoči, ker to je bil edini prazen prostor, kamor so se mogli zateči pretekega januarja, ko so bili izseljeni iz svojega doma.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
6117 St. Clair Ave. Henderson 9629
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year; \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 mo.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 227 Wed., Nov. 19, 1947

Dvema gospodoma ne morete služiti

Goriški protikomunistični list "Demokracija" prinaša pismo Slovenke iz Argentine, ki opisuje, kako so tam slovenski izseljenci iz Primorske zapadli vplivu titovske propagande. Prišla sta tja neki lijič in za njim Franc Pirc, titovski diplomat, pa sta naslikala ljudem novi titovski raj v rožnatih barvah ter vabila vanj. Potem pa pismo pripoveduje o posledicah. V Argentini veljajo danes Slovenci za komuniste. "Kdor reče, da je Slovenec ali Slovan" — tako pravi pismo — "mu že kričijo v obraz: 'Torej si komunist.' Pismo nadaljuje: 'Zaprli so vsa naša društva. Prepovedali so slovensko uro na radiju. Ukinili so vse slovenske prireditve. Slovence sedaj zapostavljajo, preganjajo kot prekuhe in rusko peto kolono. Tukajšnji komunistom prijazen list 'Slovenski glas' vpije in protestira, pa ga nihče ne upošteva. Sledila bodo odpustanja iz služb in uradov. Za to se imamo zahvaliti — komunizmu.' — Tako pismo v goriškem listu.

Južnoameriške države so udarile z močno roko po komunistih in njih prijateljih. Brazilija je pretrgala vse diplomatske zveze s Sovjetsko Zvezo, Chile je izgnala jugoslovanskega poslanika, Argentina je pritiskala na titovske prijatelje in zapeljance kot smo zgoraj brali. Te države se odločno branijo pred komunisti in njih propagando, pa naj se ta zavija v kakoršenkoli plašč. Kjer so se Slovenci dali za peljati titovstvu, bodo tudi oni trpeli.

Zdi se, da se nekaj podobnega blizu v naših severnoameriških Zedinjenih državah. Vse je do grla sito komunistov in njih propagande. Ne samo kapitalisti, ki se boje za svoja podjetja, ampak ravno tako delavstvo. Delavci se boje za vse več kot samo za zasebno last, boje se za svojo svobodo, za svoje osebnostne pravice, ki jih v komunističnih režimih ni. Zato so pred nekaj dnevi v Atlantic City na zborovanju avtomobilskih delavcev odločno pomedli s komunisti, ki so doslej obvladovali to močeno delavsko unijo. Pometanje se bo marsikje nadaljevalo.

Pisali smo že o tem, kako preiskuje poseben odbor kongresa, kdo je sodeloval s komunisti. Mnogo se piše o tej preiskavi, mnogo za in mnogo proti. Eni mislijo, da to ni pravi način, kako izslediti resnične komunistične voditelje. Mislijo tudi, da se more pri tem marsikomu goditi krivica. Drugi pa nasprotno trdijo, da je kongres dolžan varovati Ameriko in nje ustavo in smatrajo za potrebno, da se komuniste razkrija. Zato pa je treba ene ali druge vrste preiskavo. Naj že kdo sodi o tem zaslusavanju v Washingtonu, kakor hoče, eno je gotovo in to je za nas vse važno: Ameriška javnost je proti komunistom in ameriške oblasti se pripravljajo, da udarijo po vseh gnezdih, kjer se skrivajo sovražniki Amerike, komunisti in njih prijatelji. Ko že govorimo o tem, naj dodamo, da FBI preiskuje tudi delo mnogih po državnih uradih nastavljenih ljudi, da se dožene, ali drže s komunisti ali ne. O komur to doženejo, ga postavijo na cesto.

Zakaj vse to? Najprej se spomnimo na Hitlerjeve v Ameriki. Tudi Hitlerjevi nemški nacisti so norili po Ameriki za svojim Hitlerjem podobno kot nore sedaj nekateri Hrvatje in Slovenci za Titom. Amerika je bila potrpežljiva in je to nacistično propagando dolgo prenašala. Nazadnje je morala udariti. Marsikdo je bridko plačal svojo zaljubljenost v Hitlerja. Nobena država ne more trpeti, da bi njeni državljani izkoriščali dobroto, ki jih imajo od državne skupnosti v to, da delajo za sovražno deželo. Samo norec sam pljuje v svojo lastno skledo. Vzemite sedaj naše slovenske komuniste po Ameriki in njih zagovornike. Ali ne napadajo dan na dan Amerike? Ali ne hvalijo dan za dnevi Tita in njegov režim, ki oznanja najbolj besno sovraštvo proti Zedinjenim državam? Kako bi bilo mogoče biti obnem za Tita in Ameriko? Ravno tako nemogoče, kot je bilo izključeno biti istočasno za Hitlerja in Ameriko. Tisti, ki so zatelebani v Tita, gredo po poti nemških nacistov in se ne morejo prav nič pritožiti, če jih zadene roka ameriških oblasti.

Zakaj še ne more trpeti Amerika komunizma? Komunizem pomeni revolucijo in upor. Še nikjer ni komunizem prišel na oblast brez krvi in brez morije. Zavijal se je pri teh krvavih orgijah v plašč delavskega zaščitnika, v zastavo svobode, v ovčjo obleko ljudskega prijatelja, toda vselej se je izkazal za grabežljivega vojška, ki je moril iz naslade. Ni je izjeme! Povsod je komunist gazil na oblast skozi mlako krvi. Ali hočete kaj takega v Ameriki?

Prav te dni smo prebrali o komunističnih nemirih v Italiji in na Francoskem. V nobeni teh dežel ne morejo komunisti na oblast z ljudskim glasovanjem, zato pa hočejo s silo in zvijačo. Tudi v Ameriki ne bodo prišli na vrh z glasovi ameriškega ljudstva. Prepričani smo, da tudi s silo nikoli. Pa vendar! Zakaj naj bi urejena država trpela med seboj ljudi, ki smatrajo umor in uboj, nasilje in prevaro kot sredstvo za doseg oblasti? Tako dela ropar, kadar hoče priti do svojega cilja. Take ljudi so v vseh časih človeške

zgodovine zapirali kot se zapira vse morilce. Vsaka resna politična stranka si prizadeva priti na vrh s poštenimi sredstvi. Če pa hoče kaka skupina zmagati z nasiljem, ni več politična stranka, ampak banda gangsterjev, pa naj si dajo tako ali tako ime.

Se ene stvari ne pozabimo! Vsak pameten človek se vojske boji. Toda, če pride kljub želji vseh pametnih Amerikancev, da se sedanje spore med Sovjetsko Zvezo in Zedinjenimi državami mirno poravnava, vendarle do vojske, potem je več kot jasno, da mora Amerika paziti na peto kolono, ki si jo ustvarja Rusija s komunisti na naših ameriških tleh. Menda noben slovenski komunist, Titov sodružnik, ne pričakuje, da mu bo takrat prizanešeno. Danes Amerika že pozna to peto kolono, prave komuniste in njih pomagače. Povejte sedaj, ali bi bilo pametno, ako se ne bi ameriške oblasti že naprej pripravljale? Na to šele tedaj misliti, ko bi izbruhnele krvave vojne sovražnosti, bi bilo prepozno.

V tej luči je treba gledati titovsko propagando v Ameriki. Ali mislite, da ameriške oblasti ne vedo za razne "Tito club", kjer se zbirajo jugoslovanski komunisti in njih sopotniki? Ali morda ne vedo, kaj pišejo razni Sansovci po ameriških "naprednih" časopisih. Ali smatrate oblasti za tako slepe da ne bi znale brati v raznih listih, kako proslavljajo prav vse, kar je v zvezi s Titom ali Stalinom, kako povečujejo vsak zločin v Titoslaviji, kako se širi po takih listih čista komunistična propaganda? Vse to ni pod mernikom skrita luč, ampak se vsak funkcionar progresivnih organizacij in vsak dopisnik teh "naprednih" listov naravnost trudi postaviti svojo leščerbo na najbolj vidno mesto. Tako sami sebe naznanjajo oblastem. Zato se tako bojimo da bo to oboževanje Tita in njegovega diktatorskega komunističnega režima strašno škodovalo vsem Slovincem v Ameriki. Vsi bomo zaznamenovani kot nezanesljivi, ker je med nami toliko ljudi, ki so postali, nekateri zavedno drugi v svoji neumnosti, orodje sovjetske pete kolone. Radi tega pozivamo znova vse pametne Slovence, tudi one, ki sicer ne marajo za nas, naj se otresejo ljudi, ki drve za titovskim komunizmom in vlečejo še druge v pogubo. Ali res hočete, da pride udarec oblasti na vse vaše organizacije Ali bi radi, da bodo eventualno tudi vaši prihranki v raznih jednatih ob takih udarcih zamrznili? Morda je zadnji čas, da poslušate naš glas in napravite čimprej red. Ne radi nas! Radi vas samih in radi dobrega imena in radi težko prisluženih prihrankov premnogih Slovencev v Ameriki.

Razmere so take, da nihče ne bo mogel dolgo sedeti na dveh stolih obenem: na sovjetskem in amerškanskem. Na tej in na oni strani Atlantika ne boste mogli sedeti obenem. Odločiti se je treba za tukaj, ali za tam. Če kdo misli, da bo vlekel Ameriko za nos, se zelo moti. Vsak dan bolj se jasno kaže, da Amerika pometi in čisti v svoji hiši. Smeti bodo šle na smetišče, o tem ni nobenega dvoma. Podpora! Čim prej, tem boljše!

BESEDA IZ NARODA

Titovim "udarnikom" v odgovor

Math Tekavec

Uvod

Euclid, O. — Spomladaj sem v tem listu vzel v pretes neko pismo, ki ga je s posebnim priporočilom objavila "E". V treh razmotiranjih — če se še spominjam — sem tavarino razdelil, ki je nosila naslov: Titovim "udarnikom" v razmišljanje. V "E" z dne 17. oktobra pa je: "Odgovor iz Slovenije nepoučenemu M. Tekavcu," ki ga je zame posebej sprejela Mrs. John Hočevar, 5135 Stanley Ave., Maple Heights, O. Je o naga gospa ali "tovarišica" napisala predgovor k "odgovoru" ne vem. Lahko da so ga napisali "tovariši" pri uredniškem štabu "E". Ker je že predgovor tako "odlični" se moram, predno pričnem mlatiti slamo g. I. vana Oblaka, ki je odgovor iz Slovenije poslal, najprvo ustaviti pri uvodu omenjenega spisa.

Prav žal mi je, da moram radi pomanjkanja prostora v A. D. biti v izvajanjih kratek in tako prikrajšati čitatelje za vso zanimivo "doslednost", ki je nakupljena v "poučenem" štiri kolone dolgem spisu. Upam, da bo seznanila gospa John Hočevar svojega brata Ivana s tem odgovorom.

I.

Tako je natisnjen pričetek spisa:

V A. D. "objavlja" neki Math Tekavec razne neumnosti o novi Jugoslaviji in pismih, ki jih sprejemajo naši ameriški Slovenci od svojih sorodnikov iz Slovenije. Temu možaku se med ostalim ne vidi pravilno, zakaj se ne postavlja pred ljudsko sodnijo tiste, ki so našeskalni njegove domobrance in belogardiste. V A. D. z dne 14. oktobra se ta M. T. razburja, češ, zakaj neki ne bi vsak "po svo-

jih zaslugah prejel plačilo?" Kriz božji, saj ga tudi prejema! Menda ta M. T. ne misli, da bi morali partizani biti postavljeni pred sodnijo zato, ker so tepli tiste domobrance in belogardiste, ki so za časa vojne sodelovali z okupatorjem in polagali prišego samemu Hitlerju?"

Torej, ste prišli do zaključka, "... da objavljam razne neumnosti o novi Jugoslaviji..." Moram vam čestitati, da ste se povzpeli do tega spoznanja, ki vam dam prav — in soglašam z vami! Samo mimogrede pri- pomnim, da ko objavite s priporočilom kako pismo iz "nove" Jugoslavije, da je "zanimivo", ki je "tovarišem pogodu" v "E", ko ga od vas povzamem in ko ga čitate objavljenega v A. D. pišete, da so pa "... neumnosti o novi Jugoslaviji..." Istega mnenja, kot sem že dejal, sem sam, ki priobčujem (saj sem navajal vire, kje sem zajel), da so neumnosti. Samo s par bežnimi besedami se dotaknem; da pripomore spominu, kaj sem objavljaj. Naprimer partizan- sko himno, ki se prične:

"Razpni me čez ves svet vesala, naš bog, požig so, rop, umor..."

Ne samo neumnosti, jaz rečem: norost je to! Soglašate?! Ali ono "vzgojbo", ki se v šolski čitanki Cleiban konča: "Dajte ji sliko — Tita maršala, da jo bo čuval, pa bo zaspala."

Pametno? — Dajte ji sami svoj odgovor! In še tisto "imeno". Morda ste jo že pozabili "Pavliha rajža v Ameriko". (Pred nekaj tedni jo je objavil tudi Mr. Šabec, urednik "Glasa" v omenjenem listu). Za nas, ki živimo v Ameriki in ki želimo ostati lojalni deželi, iz katere zemlje jemo svoj kruh — neoporečna "umetnina." kaj ne?

In ko ste se seznanili s temi

neumnostmi, velja, za kar smatrate da pišem, to bo dejstvo. In ker ste prišli do tega spoznanja upam, da ste na stezi, ki končno, kot pravimo v našem kraju: Se znate še s pametjo sročati! — Kar vam iz vse duše želim. Če hočete pa še svobodno neumnosti zagovarjati, pa je vaša zadeva.

Na omenjeni spis — Pisma in resnica, ki navajate datum, pa to: Mislim, da kdor je čital opis trpeče žene, ki so ji izropali moža in živga vrgli v ogenj; otrokom umorili očeta, materi sina — če je še kaj človeškega ostalo v srcu, ni mogel nikdo brez tistega mimo, kar nazivamo sočutje za to nesrečno družino. Enako gnus nad bitji — ne zaslužijo naziva človek — ki so zagrešili ta umor. Če je bil to zločin takrat, ko ga je "E" objavila, da so ga izvršili domobrance — kriminalno dejanje, ki zasluži kazni; ni prav nič zmanjšalo zlodejanja, ko je danes dokazano, da so to strelili komunisti! A kar zveni — kot čitate iz vrtic — radost in veselje nad to podivjanostjo. Mora človek zabeležiti, da ste dorasli vrhunec "naprednosti." Saj ste postali, kar neka slovenska čističarska publikacija povzema, stvari obdarovane z razumom in pristojo voljo — brezdušna bitja, misleče živali!

Iz tega vašega pojma "pravice," ki zagovarjate tak gnusen zločin, da se ne sme pred sodbo postaviti izvršilec, mi daje misliti, da imam opraviti z bitji, ki nimajo več človeškega dostojanstva. Na misel mi je prišla iz grške mitologije basen kako je bil slavni grški junak Odisej velik revež. Prišel je s svojo ladjo in tovariši na samotni otok, tam jih je sprejela čarovnica Kirke. O, da bi jih ne bila nikoli sprejela! Sladko se jim je smehljala, imenitno jih je pogostila, nazadnje pa je drugo za drugim, Odiseja in tovariše, s čarovno palčico spremenila v — živali nečednega imena. — Ali ni to živa podoba sedanjih zmot? Tak neprijeten vtis naredijo na človeka zagovorniki takega zločina. Tovariši — jaz ostajam na temelju "reakcije" in iz vidika krščanskega pojmovanja o vrednotenju človeške osebnosti pa sem za to, da kdor je zagrešil kak zločin, pa naj bo domobranec ali partizan, moj sin ali brat, da po pojmovanju pravice mora, če nečemo razpada človeške družbe — pred sodni stol pravice.

Ker je na pojmovanju pravice pisca v "E" samo to obvezno pri zločinu, kdo je, ne kaj je zleaga storil — merodajno, potem se ne čudite, če javno pribijem, da ste se sami sodili in že po izglajeni poti neumnosti napravili naprej nov korak, ki vodi nikamor drugam kot v — norišnico!

(Dalje prihodnjic)

Kako je na Poljskem pod Sovjeti?

Sovetski rojak očividno-razumnik, ki je bil kot tujec v službi na Poljskem in živel — preden je odšel — več mesecev pod sovjetsko vlado, je po vrnitvi v svoj rojstni kraj, čuteč se varnega za svoje življenje pred komunistično boljševiškim srpom in kladivom, je med drugim povedal tudi tole: "Resignirani (brezupni) so celo ljudje, ki so bili početkom navdušeni in so prihajajoče boljševike pozdravljali. Pričakovali so seveda vse kaj drugega, kakor imajo zdaj. Onim, ki so prej kaj imeli, so vse pobrali; tistim pa, ki niso nič imeli, pa tudi nič dali. Vzeli so jim pa upanje, da bo kdaj bolje.

Neki komunist se je poslovil od mene in dejal: 'Poznate me odprej in veste, da sem bil vedno prepričan komunist. Danes sem v raju, ki sem si ga vedno

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Se nikoli me ni tale kolonca tako naglo potipala za ta slad- ke, kakor me je oni dan, pa čisto na vsem lepem. Pa veste, kdo mi jo je spočital? Nikoli ne bi uganili. Nihče drugi kot naša Micka. Se reče, saj še zdaj ne vem, če se je hotela nekoliko pšpasati z menoj, ali se je hotela pobahati, da verno prebere vsak dan kolono, ali je bilo kaj drugega, ki se urajma, pa ki pa še zrven kot česen k pečenemu krompirju, kar nekateri ljudje strašno obrajajo, drugi pa spet ne.

Čakajte, pustimo za nekaj časa pennsylvanske srnjake in medvede, da vam povem, kako mi je naša Micka oponesla kolono.

Ko sva oni dan popoldne ušla iz ofica, da bova tekla domov skuhat večerjo, sva se namenila, da poprej obiščeva par prodajalen na St. Clairju, se ustavi- va za londro na 55. cesti in potem jo pa udariva domov v našem bagrlu tam za jezerom.

Bagrle imava spravljeno za Paulinovo gazolinso postajo na 61. cesti. Od ofica pa do tje sva imela sila važen razgovor: kaj bo pristavila za večerjo. Veste, jaz ji nikoli ne ukažem, kaj naj mi napravi, ker nočem, da bi rekla, da bi samo ukazoval in si izbiral rihte. Kar na splošno ji govorim, kaj bi danes pasalo za večerjo in življenje lahko zastavim, da bo prav tisto pred menoj. No ja, saj do- bra beseda ni konj, so rekli na- le po položni cesti, da pridem čim prej na glavno cesto ob jezeru. Tam, kjer se 55. cesta poprime jezerske ceste, sem ustavil, kakor to predpisuje sitna policija in čakam, da bom svoj bagrle pognal v vrsto. Naenkrat se udarim po nosu in rečem Micki: "Vrač, saj sva pozabila iti na St. Clair! Ti si pa tudi prava! Da bi vsaj ti no- sila v glavi take stvari. Saj veš, da imam jaz polno glavo skrbí in ne morem misliti na vse. Ne kaže drugače, obrniti moram in peljati nazaj na St. Clair."

"Hi, hi, hi," jo zažene Micka in samega veselja kar skače po sedežu. "Kaj ti ne dopovedujem že ves čas, da se bo zabrnju. Saj sem ti hotela povedati, da boš moral obrniti nazaj, ko si jo tako neumno zastrajal doli po 55. cesti. Bolj ko sem te hitela opominjevati, da se bo zabrnju in da boš moral nazaj, bolj si podil proti domu."

"Kaj sem pa vedel, da me ravnaj nazaj na St. Clair s tistim svojim 'al se bo zabrnju.' Mi- silij sem, da samo kolono hvališ."

"Saj bi bila morda kako drugače rekla, pa ki se tako rada vozim," mi je povedala s tako milim glasom, da se je tudi me- ni razblinil obraz in hude bese- de, ki sem jih že zbiral, so se stopile kot binkoštna rosica na sončnih žarkih. Če bi bil kakih 45 let mlajši, bi jo bil objel in kušnil, tako se mi je prikupila. Pa je nisem, ker sem za take pri- spodobe že preneroden. Morda bi se mi pokrotivilo, kakor se je našemu kaplinu v gmajni, ko je videl, kako privzdiguje zad- nje preme teleta in druga nade- budna goveda in je tudi njega prijel razposajenost, da je skošal vzdigniti zadnjo premo, ampak je ostalo vse samo pri izjalovljenem poskusu. Toliko, da je za spoznanje privzdignil eno nogo.

Tukaj se pa čisto gotovo ne bo nič — zabrnju, če kaj po- znam samega sebe.

Resnicoljub.

Najslavnejša oseba na Siciliji

Salvatore Giuliano je danes najznamenitejša oseba na Si- ciliji. "New York Times" pi- še o njem: "Salvatore Giuliano je danes najznamenitejši siciljski ropar. Kmetje ga de- jansko delajo odgovornega za vsak zločin, a istočasno ga ča- stijo kot pomočnika siromakov — kot Robina Hooda otoških cipresnih gozdov. Napisal: — "Giuliano naj dolgo živi" ali "Giuliano naj postane pred- sednik!", niso redki. Čeprav ga oblasti zasledujejo radi u- morov, tatvin in ropov, živi on vendar javno in veselo v Mon- telepre blizu Palerma.

Ljudje si šepetajo, da se je policija z njim pogodila, da ga tako dolgo ne bo nadlegovala, dokler on ne bo nobenega nje- nega člana nadlegoval. Vlada je razpisala na njegovo glavo 3 milijone lir nagrade. Giuliano pozna dobro naravo svojih rojakov in izjavil je, da je ta cena za njegov glavo preniz- ka in je pognudil vsakomur, ki mu izroči italijanskega notra- njega ministra, le 2 milijona lir. Vprašanje je, kdo bo pla- čal nagrado — Giuliano ali notranji minister.

Krščen denar

POVEST

Dr. Ivo Šarli

"Ne, mogoče pa je oče le imel svoje vzroke, da vas je tako pritisnil," je zamrmral in si je zapisal, da hoče Peter inventar. Potem je pogledal zopet v testament.

"A da, na to vaju moram še opozoriti," je opomnil. "Pokojni je vama pravzaprav obema prepovedal, da se ne smesta poročiti. Takih prepovedi postava ne vidi rada. In kar se vas, Peter, tiče, vas očetova prepoved je celo ne zadene. Vi, gospa, nimate otrok in vam tudi ne more nikdo braniti, da se zopet omožite. Ali prav bi bilo vseeno, da poveste, ali sprejmete ukaz rajnega soproga ali ne?"

"Da se ne smem omožiti?" je vprašala vdova. "Danes prav gotovo ne mislim na to, a vezati se tudi ne pustim — tudi če imam iti bosa iz hiše!" je rekla trdno.

"O tem ni govora, da bi šli bosi!" se je nasmehnil sodnik. "Na vsak način zapišemo, da ta nalog odklanjate."

"Bomo videli!" je zavpil Peter. "Bom že jaz poučil Klančarja, kako in kaj bomo napravili."

"Kdo je to?" je vprašal sodnik.

"To je sin njegove sestre," je pojasnil Peter. "Pa naj se moži, če se upa! Takoj grem k

advokatu!"

"Slobodno vam!" je mirno odgovoril sodnik. "Potem si vzemite pa tudi vi dobrega odvetnika, gospa. In nič se ne bojte! Če bi vam bil pustil rajni samo uživanje premoženja, bi bila druga, a vi ste dedinja."

S tem so bili za tisti dan končali, in nova naprotina sta se vrnila vsak posebej domov.

Petra tudi zvečer ni bilo več domov. Preselil se je bil h Klančarjevim.

Petru je razložil tudi njegov odvetnik, da ne more nič več dobiti, kakor mu je bil že sodnik povedal. Zahteval pa je Peter to takoj, ko so bili premoženje precenili.

Toda tu je prišla vdova v največje zadrege. Sicer tega premoženja ni bilo toliko, kakor je prej vse mislilo; ali nabrala se je bila vendar velika vsota, in tudi Petrov delež je bil znaten. Toda tako je bilo z rajnikom: ves denar, kar ga ni prav rabil za trgovino, je razposodil med ljudi na obresti. In tako je bilo tu polno ležega premoženja, polno blaga v trgovini, v hlevih, polno terjatev pri ljudeh, denarja pa skoro nič. Komaj pet tisoč je pobrala po vseh kotlih. Treba pa jih je bilo deset takoj.

Njen in njegov advokat sta se bila namreč sporazumela, da naj vdova plača zaenkrat deset tisoč, ostalo pa v kratkem času, najpogosteje v polu leta. Večjega odloga njen odvetnik ni mogel doseči, če ni hotel, da se spet razdere še ono, za kar so se bili poravnali, ji je pisal. A kje dobiti ta denar? Ker še vedno ni bila prepisana za dedinjo, ga tudi ni mogla vzeti na premoženje. Zato je bilo treba prej plačati visoke takse.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

ke," ki jo izdaja "Britanska obveščevalna služba."

MLADINSKA BRIGADA NA PROGI. — Letošnje poletje so komunisti vsega sveta hodili na telesne in duhovne vaje v Bosno. Hodili so delat in gledat na tako imenovano mladinsko progo šamac-Sarajevo. O tem je pisalo komunistično časopisje vsega sveta. Ta proga naj bi bila nekakšno komunistično sedmo čudo sveta. Naj omenimo, da so bili tam celo zastopniki komunistov iz najbolj oddaljenih delov sveta. Tako je "Slov. Poroč." prinašal sliko zastopnice komunistov iz daljne Koreje in zamorca iz Južne Afrike. Bili so tam zastopniki Indije, Nove Zelandije, Kitajske, iz malajskega polotoka in še drugih dežel. Vse te so znova navdušili za komunistično agitacijo. V tem oziru je torej ta proga izvršila svojo nalogo komunističnih duhovnih vaj.

In če so bili komunisti vsega sveta združeni, niso smeli manjkati koroški. Tako je šla v Titoslavlavo trikrat udarna brigada Franca Tavčmana. Komunisti so prišli nazaj tako navdušeni, da je angleška zasedbena oblast morala priliti malo mrzle vode v pomirjenje.

Ko so prišli ti mladinci v Podroščico so vpili: "Čigava je Koroška-Titova." In spet: Čigavi smo mi — Titovi." Ko so bili pozvani naj gredo narazen in naj se ne derejo, je prišlo do spopada, v katerem je bil aretirani tajnik brigade "tovariš" Karel Poerč.

TA JE BIL KASNEJE OB SOJEN pred angleškim vojaškim sodiščem na šest mesecev zapora. Obsodba pravi, da radi razvija tuje jugoslovanske komunistične zastave, radi upora pri aretaciji in radi tihotapljenja cigaret. Dva njegova tovariša sta dobila eden pet in eden

tri mesece. Tako se je končal 15. oktobra pred sodiščem v Celovcu ta slaven pohod v Titoslavlavo.

PREJ HITLERJANEC, SE-DAJ TITOVEC. — Pri razpravi so dognali o tem koroškem komunističnem voditelju prav zanimivo stvar. Ta Poerč je bil pod Hitlerjem navdušen hitlerjevec in hud Nemec, pripravljen na vsak boj s slovanstvom. Ko pa je zasijala na Koroško rdeča sovjetska zvezda iz Jugoslavije, je postal funkcionar pri Osvobodilni fronti. Fant se je pri sodišču izgovarjal, da ga zapeljala propaganda. To je mogoče. Še bolj je verjetno, da je pač mislil nadaljevati življenje, ki ga je začel pod Hitlerjem. Saj sta totalitarni nacizem in totalitarni komunizem najbližja brata. Prestop od enega do drugega je zelo lahek. Ko fant pride iz ječe, gre lahko celo kot mučenec v Titovo kraljestvo.

ŠE ENA BRIGADA. — Odšla pa je na progo v Bosno še ena koroška brigada. Ta je imela ime "Matije Verdniška Tomaža." Ta je vzela s seboj tudi nekaj Nemcev, da se tako manifestira, da vsi nemški in slovenski komunisti sodelujejo. Tako breme v "Lj. pr."

DA JE OSVOBODILNA FRONTA na Koroškem samo komunistično orodje je pokazala delegacija, ki je odšla s Koroške na II. kongres Ljudske fronte v Beograd. Voditelji te delegacije so dr. Zwitter, dr. Petek, dr. Slencnik ter zastopnica AFZ. Ti so bili sprejeti že v Ljubljani pri komunističnem Tiskovnem uradu, kjer so podajali svoje izjave. S tem pohodom v Beograd in s svojo očitno pridljivostjo h komunizmu koroški narodni stvari pač niso koristili, ampak samo škodovali. Zdi se, da jim je komunizem več kot slovenstvo.

Mohorjeva družba dobi premoženje nazaj

Deželna finančna direkcija za Koroško je dne 23. septembra poslala Mohorjevi družbi v Celovcu tale odlok:

"Družba sv. Mohorja v Celovcu je dne 10. septembra 1947 predlagala, da se ji vrne njeno premoženje skupno z dohodki, ki ga ji je bila odvzela Nemčija. Glede te stvari se je sklenilo sledeče:

Z ozirom §§ 1 in 3 Zveznih določb od 26. julija 1946 (Rueckstellungsgesetz), se vrne družbi sv. Mohorja v Celovcu naslednje premoženje:

Navedena je lastnina št. 1—6. (hiše in zemljišča.) Pod št. 7: V inozemstvu se nahajajoč do nos tega premoženja. Premoženje se družbi vrne v stanju, v kakršnem je sedaj. Oskrbnik tega premoženja dr. Tangi je naprošen, da napravi za dan vrnitve končni obračun ter javi, ali je potrebna zahteva po odškodnini. Finančni urad v Celovcu naj napravi obračun o oskrbovanju premoženja in sicer ločeno za čas nemškega in avstrijskega oskrbovanja ter izroči prebitke donosa posestev, če so tisti v inozemstvu.

Če bi obračun izkazal primanjkljaj, bi se ta primanjkljaj zavaroval v vknjižbo na omenjeni lastnini v prid avstrijske republike.

Ko ta odlok postane pravo-močen, se more pri zgoraj omenjenih posestvih ukiniti lastninska pravica v prid Mohorjevi družbi, obenem pa se mora vknjižiti varnostna hipoteka za avstrijsko republiko v višini, ki jo šele izkaže računski sklep.

UTEMLJITEV

Družba sv. Mohorja v Celovcu je bila, predno je bila razpuščena, cerkvena bratovščina v smislu Kan. 707 in je imela

PRAVNI POUK

Proti temu odloku je dopusten priziv na zvezno ministrstvo premoženja in ureditev gospodarstva. Priziv se mora predložiti v teku devet tednov posprejemu podloka pri finančnem ravnateljstvu za Koroško v Celovcu pisмено ali pa brzojavno. Za predsednika: dr. Klug."

Kralj Matjaževa darežljivost

Kralj Matjaž se je mudil s svojimi prijatelji na lovskem gradiču. Nekega dne je jezdil na svojem čilem rjavcu po lepi pokrajini in ugledal kmeta, ki je nabiral breskve v kokašo. Ker mu je lepo sadje ugajalo, je stopil s konja in vprašal kmeta, ali mu proda nabrane breskve. Kmet je veselo pritr-dil, nakar mu je kralj naročil, naj prinese opoldne kokašo sadja v grad.

Ko je odbila ura 12, je kmet prispel v grad in sporočil vratarju svojo željo. Vrtar je dobro poznal Matjaževa darežljivost, katere bo kmečki očenec gotovo deležen. Zato je omenil: "Naročilo imam, da ne smem pustiti nikogar v grad. Toda, če mi daš polovico tega, ga, kar ti bo daroval kralj, poj-deš k njemu." Ker se kmet ni hotel pripraviti s sitnim vratarjem, je pritr-dil in s kokašo odšel k Matjažu. Ta je sprejel rumene breskve z veseljem in izročil kmetu pet zlatnikov. Ves zavzet je kmet gledal nekaj časa kralja, nekaj časa zlatnike. Matjaž ga je vprašal: "Ali so breskve več vredne kakor pet zlatnikov? Povej mi prostodušno! Jaz ne poznam cene." — "Zelo dobro so plačane. Vredne niso niti petino tega, kar ste mi dali zanje." — "Dobro" je odvrnil Matjaž, "obdrži ostanek za dar."

Ker je pa kmet obstal zamišljen, ga je vprašal ali ima še

DELO DOBIJO

Službo dobi

V službo se sprejme zakonski par, ki bi čistil gledišče. Morata biti zanesljiva in morata znati kuriti avtomatični stoker. Plača je \$50 na teden. Zglasite se po 6 zvečer v

Yale Theatre
St. Clair in E. 82 St. (x)

Moški in ženske za delo

Potrebujemo osebe za finišanje lesa. Predmanje ni potrebno. Plača od ure in plača od kosa. Zglasite se v

F. Zimmerman Co.
2040 West 110. St.

(x)

Delo dobi

Assembler za težke traktorje, machine operator za orodje in tak, ki zna popravljati stroje. Morajo imeti svoje orodje. Plača od ure, 40 ur na teden.

Oliver Corporation
19300 Euclid Ave.

(227)

MALI OGLASI

Popravljamo pohištvo

Popravljamo tapetirano pohištvo v vaši hiši; pritr-dimo springe, iznova napolnimo blazine in vse, kar je potrebno, da bo pohištvo kot novo. Pokličite SW 6890. 1142 E. 66 St.

(x)

Iščejo stanovanje

Družina 3 odraslih oseb in dekletce staro 11 let, iščejo 5 sob. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EX 2326.

(230)

Beneški zastori

Napravi po vaši meri jeklene beneške zastore. Izbora 3

barv v jeklu in razne barve trakov. Frank Adamščak za zanesljivo delo in po zmerni ceni.

Tru-Shade Venetian Blind Co.

22812 Nicholas Ave. zadej IV 5232

(x)

Drva naprodaj

Prodamo nova drva za spodkuriti, kratke in dolge rezane; jako velik load za \$3.00. Pokličite po 5 uri zvečer YE 1479.

(233)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša 6 sob za eno družino; garaža, vse v jako dobrem stanju. Nahaja se na 14814 Hale Ave. Za podrobnosti pokličite Liberty 3871.

(227)

SEDAJ JE ZADNJI CAS, da si izberete fino STERLING suknjo ali FUR COAT za zimo. Prosim, pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.
ENDicott 3426

Lepa prilika

Naprodaj sta gostilni D-5 in D-3. D-5 ima 6 sob z gorej. Proda ali pa zamenja za hišo za 2 družini ali za eno družino 6 sob; ali pa proda posebej trgovino in hišo D-3 nima stanovanjskih sob, lastnik odide iz mesta. Za obe je cena zmerna. Za več informacij pokličite Mr. Jelaric DI 1046, kadar hočete.

(229)

Iščemo stanovanje

Zelimo dobiti 4 ali 5 sob v Collinwoodu ali v okolici 185. ceste. Samo 2 osebi, mati in sin, ki je vojni veteran. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče IV 2537.

(229)

Skladišče v najem

V najem oddamo prostor za skladišče 1.000 štirjakših čevljev. Dober dovoz; vse v enem nadstropju. Zglasite se na 1172 Norwood Rd. EN 3457.

(228)

Vas muči glavobol!

Nabavite si najboljše tablete proti glavobolu v naši lekarni.

Mandel Drug

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Road

Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolodne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sreдах.

Bolezni na mehuruju in žlezah

Ako imate težave z vodo in vas peče v odvodnem kanalu, ali če morate večkrat na vodo ali čitite bolečine v hrbtu, je to nevarno znamenje. Posvetujte se z zdravnikom, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC
423 Citizens Bldg., 850 Euclid Ave.
Telefon MAin 6016

Uradne ure: 10 do 4 razen ob sreдах in po dopovoru

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH vitamins? A great many people do not, and as a result, feel below par.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.,
Eli Lilly, Indianapolis

Da bi jile pridobili na svojo stran. — Rusi v sovjetskem delu Berlina si prizadevajo na vse načine, da bi pridobili dijaštvo na svojo stran. V ta namen so izdali naredbo, da dijaki na berlinski univerzi dobijo posebno porcijo 20 funtov krompirja. Slika nam kaže tri dijake, ki nesejo svoje dodatne porcije domov.

Corp. Roy Blumenauer iz Frederick, Md. igra šogomet z japonskimi dečki v gorski vasi Yutanaka na Japonskem. Ameriški Rečci kriš je pripravil ta kviz samo zato, da se bodo mali Japonci dobro privadili tega v ameriki tako priljubljenega športa.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja /
pisal IVAN ZOREC

Šmarec, nekaj si zgubil!" je opata pogrelo. "Kaj pa je ti-sto?" se je že smehljaj od-revenemu možu.

"Joj, pater opat, kaj ne poz-nate žival? Zajček je, zajček."

"Zajček, praviš? Kdo pa ti ga je dal?"

"Mislim, da sam Bog, tak ču-dež se je zgodil. Saj verujete v čudeže, pater opat, kajne?"

Opat se ni več smehljaj, a Šmarec je z navihanim smehom po vsem obrazu že pravil:

"Hodim otodile po hosti, ho-dim pa gob iščem —"

"Saj ni gob ob taki vročini," se je prior smejal.

"Kdor išče, najde," je mož vračal. "Hodim, hodim in naj-dem tegale zajčka."

"Mrtvega?" je opata zanima-lo.

"Kakó: mrtvega? Kje bi bil pa čudež? — V resi je sedel na zadnjih nogah, z ušesi sti-gel in me prijazno gledal. 'O sveti Peter in Pavel, sem si de-jal, kako lep bi jutri bil vajin praznik, če bi tegale zajčka imeli v skledi; otroci bi se ob-lizovali tja do ušes.' Zajec pa je nemara slišal mojo misel: kar obrnil se je, da bi odskak-ljal, a jaz brž popadem smre-kov storž in ga vržem za njim. Zajček, glejte, pa de, urno ga poberem, še malo se stresne: sklenil je, mrtve je ... Ali ni čudež, tako ujeti zajca, pater opat?"

"Res je čudež, se je opat spet smehljaj Šmarcevi iznajdljivo-sti. 'Le skrivaj ga spet in pazi,

da naš samostanski lovec nič ne zve: on, veš, kar nič ne ver-jame v take čudeže, precej bi te prijel zaradi zankarstva."

"O, da le vi verjamete, pa-ter opat, njega se ne bojim pre-več, saj smejo po novi postavi loviti tudi tlačani."

"Premodra postava!" je opat rekel priorju. "Če bodo tako lovili, bodo kmalu prazne vse hoste in vse vode."

Kočija je zdrsnila dalje, pa ne daleč.

V cestnem prahu se je igra-la kopa otrok. Brat strežaj je zama-tril, otroci ga niso sli-šali. Kočija je ustavil. Iz va-si je na ves splav hitela tlačan-ka, gospoda sta se smehljajla otročičem, ki jih še ni bila mi-sel, da bi se umeknili, tako so bili vsi v igri.

Ženska je spoznala gospoda in se ustrašila.

"Kaj so tvoji?" ji je opat prijazno pomagal.

"Moji, moji, ponižno prosim, pater opat, ne zamerite, saj jih zaganjam kakor piščeta, pa mi le uhajajo."

"Da, da, otroci zmerom vtek motajo materi. Kaj pa ti dela mož?"

"Oh, mož ... Že predlanska pomlad ga je pobrala. Osem otrok mi je pustil in siroščine, da se iz nje ne vidim."

"Kako vendar preživljaš toliko otrok?"

"I, ljubim jih, pater opat."

Kdor ljubi, ne šteje."

Opat se je spogledal s prior-jem in rekel:

"Uboga mati, to si čudovito lepo povedala. Zglaš se pri-meni v Stični, pomagal bi ti rad."

Ženska se ni utegnila zahva-liti, kočija je šinila dalje.

"Kako veliko je povedala o ljubezni, največji čednosti!" se je opat čudil na glas.

"Človek med temi ljudmi vča-sih res sliši tako, da bi se ji odkril dotal."

"Tako je tudi z dolžnostjo, kakor je povedala ženska: lju-bezen mora biti v nji in z njo, sicer je človeku le breme."

"A kdor je ob moč, naj si ne prti prehude dolžnosti," se je umikal prior, ki je začutil, da opat meri vanj.

Opat ga je otožno pogledal in umolknil; strežaj je zatrobil, kočija se je ustavila pred Tr-lepovo hišo v Malem Gabru.

Iz hiše so bušili Trlep in nje-govi štirje odrasli sinovi, sami veliki, močni dedci.

"O, kaj se vi, ste vi?" se je Trlep razoglav klanjal gospo-doma, ki sta stopila iz kočije, prav veselega pa se ni kazal, tudi iznenadenega ne preveč.

Sinovi so planili v senico. Dva sta prinela po naročaj se-na in ga vrgla pred konje, dru-ga dva pa slame. Ko bi trenil, so si vsi štirje iz slame zvili povese in z njimi odrgnili in z oedejo pokrili spenjene konje.

"Lepi konji," jih je Janez, najstarejši, meril z očmi. "Le

čemu jih zaprežate kar četr-ve?"

"Čemu?" se je brat kočijaž nasmehnil. "Ker je gosposko in da se sprehodijo."

"Kaj nič ne delajo?"

"Nič, ti konji so le za kočij-jo."

"Hm, potrata je, da imate ta-ko lepe, močne konje le za go-poskot."

"I, kdor more, more," je To-ne razumel.

"Dokler še more," je France zamrmral sam vase.

"Kaj se jim mara, takim go-spodom!" je še Nace povedal svojo.

"Ko bi gospoda šla v hišo?" je Trlep vabil gosta. "Da ne bomo tu stali."

"Da, Trlep," je opat poki-mal, "prav do tebe sva prišla."

"Bog vaju sprejmi — pojdi-mo v hišo!" je še povabil, a po obrazu mu je za tren oči mrk-nila komaj vidna senca.

VII.

Velika soba v Trlepovi hiši je bila svetla in čista, a ker je bi-la sobota, so bila pomita tudi tla. V kotu nasproti vrat je bila precej velika miza iz ja-vorovega lesa, ob nji stoli in klopi: na nji hlebec domačega kruha, čeznj bel platnen prt; v kotu nad njo razpelo, pod njim oltarček z jasicami; v drugem kotu nasproti široki lon-čeni peči z dvema zapečkoma se je košatila visoko postelja po-stelja z dolgo blazino ovsenih plev za glave, a pod stropom so po stenah na gosto, kakor zaobljubljeni spominki v božje-potni cerkvi, visele stare stare slike na steklo slikanih svetni-kov in svetnic, a največja je bila tista, ki je pomenila Ža-lostno Mater božjo s sedmimi meči v srcu in z mrtvim Jezu-som na kolenih.

Ko sta gospoda sedla, je Tr-lep odrgnil prt s hleba in po-nudil:

"Odrežita si, gospoda, posku-sita, današnje peke je."

Prior je res oškrnil kosce le-po zapečenega kruha in ga po-

čas použil; opat tudi zdaj ni prelomil posta.

"Kaj ste počivali?" je prior vprašal, ker je opat molčal.

"Stara navada naše hiše, da si že v soboto, opoldne napravi-mo delopust."

"Lepa navada, sobota je Ma-teri božji posvečen dan."

"Zato pa. Počivamo, kaj be-

remoin se menimo o delu druge-ga tedna."

"Kaj pa berete?" je opat ve-dečno vprašal.

"Včasih smo radi brali kaj iz svetega pisma, dokler ga nam ni odnesel rajniki pater Celestin."

"Zakaj vam ga je vzel?" je

priorju ušlo.

"Češ da je tisto branje pre-grešno za nas. Pa mu nismo verjeli. Sveto pismo ne more biti pregrešno. Knjiga sama, stara je bila sto in sto let, te-gel in debela ko bukova klada, ga je nemara bola v oči."

"Rajniki pater je storil prav," je opat popravljal. "Sveto pi-smo je res sveto, a v njem je

tudi kaj, kar bi nešolan človek utegnil razumeti čisto napačno. — In kaj berete zdaj?"

"Zdaj?" je Trlep ponovil, se-gel na klop ob steni in pred opata položil številko, v črno usnje vezano knjigo: rdečo ob-rezo.

Opat jo je odprl in prebral prvo stran: Hoja sa Chriftu-fom. Buquize od Slejda inu Navuka Chritufa nashiga Is-velizerja. Tiga vifoku zhafty-vredniga inu Bogabojezhiga mosha Tomasha a Kampis, Ordna Regularfkih Chorarjou S. Auguftina.

"Ali je tudi ta taka, da bi jo človek utegnil narobe razu-meti?" je Trlep, že nekoliko rdeč, naposled skoraj trdo vpra-

sal.

"Ne, ne, Trlep, prava je, le dosti in radi jo prebirajte."

"No, vendar!" je mož godr-njavnil. "Veste, žal mi je, da tudi svetega pisma nimamo več. Kaj, ko bi ga nam pošteno vr-nili, pater opat?"

"Le stoj, drugih knjig doboš, kolikor si jih izbereš, kar pridi v Stično. Sveto pismo, ki si ga bral, so v naš jezik postavili luterani, zato ni, da bi ga bral, kdor si ga boji."

"Glejte, niso bili napačni, če so nam odpirali sveto pismo."

"Krivoverci so bili, Trlep, saj vendar veš."

"Zakaj pa ga nam beli meni-hi niste odprli?"

(Dalje prihodnjič)

1888

1947

Naznanilo in Zahvala

Z veliko žalostjo v srcu naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul naš blagi soprog in dobri oče

Anton Lach

ki je umrl dne 7. oktobra 1947. Dragi pokojnik je bil rojen dne 31. decembra 1888 v Novi vasi, pri Fari. Pogreb po-kojnika se je vršil dne 10. oktobra 1947 iz Anton Grdinovega pogrebne-ga zavoda na pokopališče Kalvarijo, kjer smo ga položili k zemeljskemu počitku.

Na tem mestu se prav iskreno za hvalimo č. g. Rev. Victor N. Tomcu, ki je pokojnika spremil iz Anton Grdi-novega pogrebne-ga zavoda, ter ondi opravil molitve za pokojnika.

Dalje se prav prisrčno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko lepih ven-cov ter z njimi okrasili pokojnika, ko je počival na mrtvaškem odru ter mu s tem lepim činom izkazali zadnjo čast.

Imena teh, ki so poklonili vence, so sle-deča: Mr. in Mrs. Jack Turk and fam-ily, Lach family of West Park, Jerub brothers, Mrs. Mary Milavec and fam-ily (Glass Ave.), Lausche family, Kra-mer family, Mitzi and Louis Pečenko, Anton Debelak and family, Mr. in Mrs. Jos. Levstek, Mrs. Rose Kern, Anton Grdina Sr. and family, Dominik Lusin and family, Mr. and Mrs. Jos. Pozel-nik and family, Mr. and Mrs. Charles Levec, Mr. and Mrs. Louis Cimper-man Sr. and family, Mr. and Mrs. Miv-sek and family, Mr. and Mrs. Kozlev-car and family, Mrs. Frances Zulich and Frances, Mr. and Mrs. Jim Nou-sek and sons, Mr. and Mrs. Jack Uster and family, Mrs. Jack Turk, Mr. and Mrs. Peter Kekic and family, Mr. and Mrs. Louis Slapnik and family, Mr. and Mrs. James Slapnik Jr. and family, Mr. and Mrs. Joseph Merzlikar, Frank and Victor Novak, Mr. and Mrs. Vic-tor Dobre, Joe and Beanie Modic and families, Anthony "Mix" Modic, Mr. and Mrs. Carl Hasse, Mr. and Mrs. Fo-ley, Gus Cesen, Mickey Ryonce, Vince Lenarsic, Joe Okorn, Rudy Nagode, Don Svigal, Boys from Metropole Cafe, Arndt and Stwan Co., Victor Drob-nic, L. and M. Tobacco Co., Metropole Cafe, Employees of Aetna Rubber Co., Leisy-Brewing Co., Friends of So-kolice, Mrs. Frances Slapnik.

Dalje se prav iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj nje-gove duše. Darovali so sledeči: Mr. and Mrs. Frank Lach, John Lach, An-thony Phillip and Louis Milavec, Mr. and Mrs. Matt Milavec and sons, Pet-ric family of Akron, Ohio, Mrs. Fran-cis Milavec (E. 61 St.), Mrs. Frances

Skully, Mrs. Alice Pucel and family, Mrs. Frances Legan and family, Mrs. Mary (Kovacic) Milavec, Mr. and Mrs. Joe Drob-nic, Mrs. Johana Pelan, Mr. and Mrs. Al. Debevec, John Berik, Mr. and Mrs. Clary Vokac and Stella, Mr. and Mrs. Peter Lustrik and family, Martha Kekic, Mr. and Mrs. John Sau-rich, Ottonicar family, Mr. and Mrs. August Cesen and family Mrs. Jack Turk, Mrs. Geo. Gregoric, Mrs. Fran-cis Shenk, Mr. and Mrs. Ed Kalish, Mr. and Mrs. Fr. Jaksic Sr., Mr. and Mrs. John Gornik Jr. and son, Mr. and Mrs. Joseph Vidmar, Mr. and Mrs. Louis Majer, Mr. and Mrs. Anthony Sabec, Mrs. Mary Murgel, Mr. and Mrs. Joseph Leskovec, Mr. and Mrs. Al. Knappe, Mary Smith, Mr. and Mrs. D. O. Zaborovski, Mr. and Mrs. Frank Mramor, Mr. and Mrs. Joe Starc, Mrs. Frances Maloverh, Mr. and Mrs. Matt Pakesh, Mr. and Mrs. Tony Pakesh, Mrs. Mary Perkovich, Josephine Som-rak, Mr. and Mrs. John Pluth, Veroni-ca Sedmak, Rose Cimperman, Mr. and Mrs. Carl Poljanec, Anton Grdina Sr. and family, Mr. and Mrs. Jože Grdina and sons, Mr. Potokar and family.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so dali na razpolago avtomobile pri pogrebu.

Iskreno zahvalo naj prejmejo no-silci krste pokojnika. Bili so sledeči: Matt Pakish, George Bishop, Matt Krasovec, Joe Modic, Harold Lausche in Anthony Kramer.

Prav lepa hvala tudi vsem onim, ki so pokojnika kropili ter molili za mir in pokoj njegove duše. Enako hvala vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče Kal-varijo.

Iskreno se zahvalimo tudi pogreb-nemu zavodu Anton Grdina in sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter za vso prvovrstno poslugu, ki so nam jo dali ob tej za nas tako žalostni uri.

Enako se zahvalimo vsem za po-slane sožalne kartice ter izraze soža-lja, tako tudi prav vsem, ki so nam bo-disi na ta ali oni način kaj pomagali. Bog povrni vsem.

Ti pa, preljubljeni soprog in oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo gruda svobodne zemlje ameriške. Bog Ti daj večni mir, pa sveti Raj.

O, prezgodaj si zatnil svoje milne oči,

si nas v žalosti zapustil in podal se v grob noči.

Zalujoči ostali:

JOSEPHINE LACH, soproga

RAY in WALLACE LACH, sinova

Tu zapušta tudi sestro MARY TURK

Cleveland, Ohio, 19. novembra 1947.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše še pride

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA.

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAK

HE 2730. 1146 E. 61st St.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK OVELBAR, lastnik

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglese: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

ATTENTION
Veterans-Civilians
DE SIMIO SCHOOL
of
SHOE REPAIR

G. I. Approved
REGISTER NOW—DON'T DELAY
Learn a Profitable Trade
CLASSES:

8 A. M. to 1 P. M.

1 P. M. to 6 P. M.

6 P. M. to 10 P. M.

Interview at

418 FRANKFORT AVE.

or
Phone SU 5542